

Gouden leestips

Voor ouders
van de Bieb

Elk kind leest anders

Een passend boek is zo gevonden

Interview trendexpert

“Kinderen willen uitblinken”

Digitaal lezen is ook lezen!

Interessante websites & de leukste voorlees-apps

**“Kinderen die boeken lezen,
hebben gemiddeld een
hogere Citoscore!”**

Onderzoekers Universiteit van Amsterdam

de Bibliotheek

Inhoud:

- 3 Welkom
- 4 Wist je dat..?
- 8 Fases en topboeken per leeftijdsgroep, voorleeskaders en tips
- 14 Citoscore verhogen? Lees een boek!
- 16 Trendwatcher interview
- 17 Digitaal lezen is óók lezen!
- 20 Makkelijk lezen met de bieb!
- 22 Links, meer weten

De bieb helpt je kind omhoog

Beste ouder / verzorger,

Op dit moment doe je precies waar dit gouden leestips boekje over gaat: lezen. Een vanzelfsprekendheid voor de oudere generaties, maar voor kinderen is lezen spannend, uitdagend, nieuw en leerzaam!

Lezen is goed voor kinderen. Er is overweldigend wetenschappelijk bewijs dat voorgelezen worden vanaf de babytijd en zelf lezen vanaf 5-6 jaar oud een positieve invloed heeft op de ontwikkeling en schoolcarrière van een kind. Het stimuleren van lezen is daarom een belangrijke taak van ouders. Want hoe meer een kind leest, hoe slimmer het wordt.

De bibliotheek ondersteunt ouders en scholen om kinderen het plezier van het lezen bij te brengen. Ieder kind is uniek en heeft eigen talenten. Om de talenten van kinderen optimaal te ontplooien, moeten we goede voorwaarden scheppen. En dat is precies wat de bibliotheek elke dag doet.

Met trots en plezier presenteren wij je dit boekje met gouden tips. In deze uitgave hebben wij handige tips & weetjes voor je op een rijtje gezet over lezen en de ontwikkeling van kinderen. Wij denken dat wij er als bibliotheek aan kunnen bijdragen dat je kind zijn of haar eigen top kan bereiken.

We wensen jou en je kind(eren) veel leesplezier!

De Bibliotheek

Wist je dat...?

...als een kind 15 minuten per dag leest, het 1.000.000 woorden per jaar leest.

...een vierjarige die niet voorgelezen wordt gemiddeld zo'n 1.500 woorden kent. Een vierjarige die wel voorgelezen wordt, kent er al gauw 3.500!

...ieder kinderboek dat in de afgelopen 20 jaar in Nederland verschenen is, te lenen is bij de bibliotheek. Dus ook pappa's favoriete boek van vroeger.

...kinderen waarvan de ouder lid van de bibliotheek is, vijf keer meer boeken lenen dan kinderen waarvan de ouder geen lid is.

...het regelmatig bezoeken van de bibliotheek een liefde voor lezen bij kinderen kan stimuleren?

...kinderen de meeste nieuwe woorden buiten het klaslokaal leren.

...er in Nederland meer dan twee miljoen kinderen lid zijn van de bieb.

...de bibliotheek jaarlijks meer dan 100 miljoen keer een boek uitleent.

...je ook thuis via de website van de bieb boeken en films kunt reserveren. En dat je een berichtje krijgt wanneer ze in de bibliotheek voor je klaar staan.

..een kind tot een jaar of acht gemiddeld 800 nieuwe woorden per jaar leert.

...een gemiddelde 12-jarige 17.000 woorden kent. Een volwassene kent er tussen de 50.000 en 70.000.

...de bieb boeken heeft over allerlei onderwerpen: van astronaut tot zeeleeuw.

...iets nieuws leren altijd leuk is en dat je bij veel partners van de bibliotheek korting krijgt met je biebpas. Zie:

www.voordeelmetjebiebpas.nl

... kinderen die meer lezen, betere resultaten op school behalen. En kinderen die regelmatig worden voorgelezen over het algemeen beter presteren op school.

...kinderen die veel boeken lezen, verhogen hun kans op een goede Citoscore.

en wist je dat..?

...de bieb een prima plek is om rustig huiswerk te maken.

... in veel bibliotheken kinderen gratis kunnen internetten of gamen.

...nu veel ouders minder geld te besteden hebben, meer kinderen boeken lenen bij de bibliotheek. De bieb is bijna overal gratis voor kinderen.

...kinderen die regelmatig een paar bladzijden lezen, zich beter kunnen concentreren op school.

...de bibliotheek voor kinderen een belangrijke ontdekkingsplaats van boeken is.

...kinderen dol zijn op boeken in series. Zoals Hoe overleef ik... van Francine Oomen, Dolfje Weerwolfje en De Griezelsbus van Paul van Loon.

...je behalve boeken, luisterboeken en tijdschriften vaak ook cd's, dvd's en andere media kunt lenen bij de bieb.

...veel ouders / verzorgers extra veel kinderboeken lenen voor de grote vakantie. Die kan je tijdens de vakantie extra lang lenen.

Voor- lezen

leeftijd:
0 tot 6 jaar

***Elk kind is uniek en leest op zijn eigen manier.
De bibliotheek heeft voor elk kind een passend boek.
Op de volgende pagina's lees je meer over de verschillende leesfasen van kinderen.***

Voor de kinderen tot 1 jaar zijn er voornamelijk bijboekjes, sabbelboekjes en bijvoorbeeld badboekjes.

Voor peuters van 1-3 jaar zijn er kijkboeken. Voor de 1-jarigen is vaak één plaatje per pagina voldoende. Is het kind al bijna 3 jaar, dan zijn de meer gedetailleerde plaatjes interessant. Peuters gaan dingen benoemen en vinden het leuk als ze thema's herkennen zoals aankleden en in bad gaan.

Voor kleuters van 3-6 jaar wordt de tekst bij de plaatjes steeds belangrijker. Ze lezen nog niet zelf, dus het gaat hierbij nog om voorlezen. Een grote rol speelt de fantasie. Ze geloven nog in kabouters en monsters onder hun bed.

Speciaal voor de allerkleinsten van 0-4 jaar biedt de bibliotheek BoekStart. Zodra je baby drie maanden oud is, krijg je een uitnodiging om samen in de bibliotheek te komen. Je kindje wordt biebld en krijgt een leuk kofertje met inhoud cadeau. Uit gegevens over het Britse Bookstart blijkt dat kinderen die als baby al worden voorgelezen niet alleen met een voorsprong op de basisschool starten, maar dat ze deze voorsprong ook gedurende hun hele schoolloopbaan weten te behouden. Vraag ernaar in de bieb of kijk op boekstart.nl.

De indeling van de Bibliotheek

AB zijn de babyboekjes
AP zijn de peuterboeken
AK zijn de kleuterboeken

2

1

3

1. Het dubbeldikke voorleesboek van Dikkie Dik met dvd - Jet Boeke
2. Het Muizenhuis, Sam en Julia - Karina Schaapman
3. Kikker is Kikker - Max Velthuis

Zelf lezen

leeftijd:
6 tot 8 jaar

Voor de 6-8 jarigen zijn er naast voorleesboeken, boekjes om zelf te lezen. Dit zijn deels leesvaardigheidboekjes. Hieraan worden door uitgeverij strenge eisen gesteld.

Men kijkt dan heel nauwkeurig naar bijvoorbeeld het aantal lettergrepen per woord en de zinslengte. Een bekende indeling zijn de AVI-niveaus. Dit maakt het mogelijk het leren lezen op elk kind af te stemmen. De indeling van kinderboeken in de bibliotheek vind je hiernaast

Naarmate de kinderen ouder worden, komen er steeds meer realistische verhalen. Kinderen in deze leeftijd ontdekken wat ze leuk vinden om te lezen. Deze groep ontdekt ook het minder bekende aanbod van de bieb: games, DVD's of tijdschriften zoals de Donald Duck.

“Naarmate de kinderen ouder worden, komen er steeds meer realistische verhalen.”

De indeling van de Bibliotheek

- E** zijn de eerste leesboekjes
- A** zijn de leesboeken voor kinderen die de basisvaardigheden van het lezen onder de knie hebben
- KJ** zijn de informatieve boeken voor kinderen tot 8 jaar

2

1

3

1. **Fantasia V – Geronimo Stilton**
2. **Griezelbus serie & Dolfje Weerwolfje – Paul van Loon**
3. **Mees Kees gaat verhuizen – Mirjam Oldenhavé**

Plezier in lezen

leeftijd:
8 tot 12 jaar

Kinderen gaan vanaf deze leeftijd soms al zelf naar de bieb. De meeste kinderen krijgen plezier in het lezen.

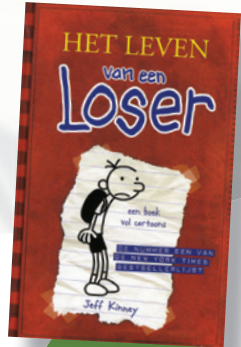
Ook voor kinderen die lezen niet leuk vinden, zijn er speciale boeken zoals De Grijze Jager-serie. Voor deze leeftijdscategorie zijn er de B boeken. Wat opvalt, is dat op deze leeftijd boekenseries populair zijn - met helden die in verschillende boeken meerdere avonturen beleven.

In deze fase wordt lezen vaak vervuld voor gamen en internetten. Kinderen van 7-9 jaar lezen gemiddeld 5 tot 6 boeken per maand, maar kinderen van 10-12 jaar lezen gemiddeld 3 tot 4 boeken per maand. Hierdoor gaat deze laatste groep minder naar de bieb dan vroeger. Populaire schrijvers van nu zijn: Jacques Vriens, Mirjam Oldenhavé, Paul van Loon en Guus Kuijer.

“Boeken die het goed doen gaan bijvoorbeeld over dezelfde helden als in films of games.”

De indeling van de Bibliotheek

- B** zijn de leesboeken t/m 12 jaar
- J** zijn de informatieve boeken vanaf 8 jaar

1. Hoe overleef ik mijn vader? (en hij mij!) – Francine Oomen
2. Achste groepers huilen niet – Jacques Vriens
3. Het leven van een loser serie – Jeff Kinney

*Citoscore
verhogen?*

*Lees een
boek!*

Wat is de Citotoets?

De Citotoets is een toets die leerlingen van het Nederlandse basisonderwijs in groep 8 afleggen. De score van de toets geeft een globaal beeld van het best passende vervolgonderwijs voor de deelnemende leerling. In Nederland krijgt circa 60% van de kinderen een vmbo-advies en 40% een havo/vwo-advies.

Vanaf 2013 is de Citotoets verplicht op alle Nederlandse basisscholen. Als ouder hoop je natuurlijk dat je kind een goede score haalt. Uit recent onderzoek van de Universiteit van Amsterdam (UvA) blijkt dat boeken lezen een uitstekende manier is om de score te verhogen. Op alle onderdelen!

De UvA-wetenschappers onderzochten 515 kinderen uit groep acht. Aanleiding was de vraag of de huidige 'ontlezing' leidt tot slechtere schoolprestaties. Uit het onderzoek blijkt dat het lezen van boeken in de vrije tijd positief samenhangt met zowel de eindscore op de Citotoets als de scores op de afzonderlijke Cito-onderdelen (taal, wiskunde, studievaardigheden en wereldoriëntatie).

Het lezen van goede boeken is de enige mediavorm die zorgt voor hogere Citoscores. Als kinderen juist veel tv kijken, internetten of gamen, scoren ze gemiddeld zelfs lager op de Citotoets.

Interview trendexpert

Trendexpert Thimon de Jong was jurylid in Het Beste Idee van Nederland. Hij doet onderzoek naar gedragsverandering in de samenleving en adviseert bedrijven zoals Ikea en de Rabobank. Een mini-interview over de focus op uitblinken, baby-apps en voorleesopa's.

Thimon, wat kun je ons vertellen de huidige generatie kinderen?

“De generatie kinderen van nu groeit op met een overvloed aan talentenshows op TV, van The Voice Kids en de Nationale Voorleeswedstrijd tot Junior Masterchef. Kinderen realiseren zich daardoor dat ergens goed in zijn belangrijk is. Daarnaast stimuleren moderne ouders hun kinderen meer en meer om hun talenten te ontwikkelen. Uit alle onderzoeken blijkt dat veel lezen uitstekend is voor de cognitieve ontwikkeling. Ouders en scholen zullen daarom lezen altijd blijven stimuleren.”

Hoe zit het met al die computers en mobieltjes?

“Papier heeft er met het ‘scherm’ een geduchte concurrent bij gekregen. Kinderen vinden interactief beeld op een scherm spannender dan tekst op papier. Dat is ook niet zo gek, want kinderen kunnen tegenwoordig eerder een computer bedienen dan dat ze kunnen lezen. Zo maakt Fisher Price al apps voor baby's van 6 maanden oud!”

Gaan kinderen nu minder lezen?

“Zeker niet. Vijftig jaar geleden moesten ouders ook enorm wennen toen de televisie zijn intrede deed in de huiskamer. Natuurlijk gaan we het merendeel van onze teksten via een beeldscherm lezen, dat is slechts een kwestie van tijd. Papier zal nooit helemaal verdwijnen, net zoals kaarslicht nooit verdwenen is. Maar tekst en taal blijven bestaan. Kijk maar naar al die sms'jes, facebook-, ping- en whatsappberichten: het is hoofdzakelijk communicatie in tekstvorm. Er komt heel wat bij kijken om een abstracte gedachte in 140 tekens te vatten.”

Je maakt je geen zorgen over de digitalisering?

“Integendeel. Er zitten zoveel leuke kanten aan. Wat ik heel leuk vind, zijn voorlees-apps. Daarmee kunnen opa of oma een boek voorlezen via de tablet pc. Je legt je kind in bed met een iPad en opa verschijnt samen met het boek in beeld via een soort Skype-verbinding.”

Digitaal lezen is óók lezen!

top 5 boeken apps!

1

De bibliotheek stimuleert lezen en het maakt niet uit of dat via een papieren boek of een iPad is. De bieb maakt ouders en kinderen graag wegwijs in het digitale doolhof. Welke multimedia zijn er voor welke leeftijd? Wat zijn goede en leuke lees-apps voor de iPad? En waar op internet staat betrouwbare informatie voor huiswerk en werkstukken?

Mees Kees

Er zijn meerdere papieren boeken van Mees Kees en deze app vult aan. Verschillende korte verhaaltjes om voor te lezen, spelletjes (galgje), een meezinglied en extra info over Mees Kees.

Gratis

2

Dikkie Dik

De basis zijn vier voorleesverhalen die je zelf kan lezen of worden voorgedragen door Jet Boeke, de maker van de verhalen. Daarnaast twee geanimeerde verhalen en spelletjes.

€ 3,99

3

Daar komt aap

Voor de beginnende lezers, maar ook geschikt als voorleesboek. Het verhaal draait als altijd bij deze hoofdpersoon om gek doen en is vooral grappig.

Gratis

4

Voordat jij

Het verhaal is de Winnaar van de Gouden Griffel 2010 en richt zich op kinderen van 5 en 6 jaar. Fantasierijk met schitterende tekeningen.

€ 2,39

5

De Gelukkige Olifant

Geschreven door Youp van 't Hek die ook voor de nodige stemmetjes zorgt. De app zit vol met leuke interactieve animaties.

€ 3,99

Wil je nog meer tips? Check: www.leesplein.nl

Digitaal lezen is óók lezen!

De bieb weet alles over digitale media en helpt kinderen om die te gebruiken. Om kinderen slimmer te maken, laat de bieb zien wat de beste en coolste websites zijn om informatie te vinden en hoe kinderen kunnen nagaan of die informatie betrouwbaar is.

De bieb biedt meer dan alleen computers met internet. Zo is in de bibliotheek bijvoorbeeld de digitale Junior Winkler Prins gratis toegankelijk, met geluidsfragmenten, filmpjes en foto's. Voor oudere kinderen is de bieb de perfecte plek om huiswerk te maken. Lekker rustig werken en in sommige bibliotheken is printen zelfs gratis!

media

Mediawijsheid betekent ook dat kinderen mediavaardig zijn; goed met computers om kunnen gaan maar ook met programma's die daar op werken. Bijvoorbeeld hoe je een te grote afbeelding kunt verkleinen en uploaden op een blog of website. Sommige bibliotheken organiseren hier speciale activiteiten voor, zoals 'Hoe bouw ik een website.'

“De bieb biedt meer dan alleen computers met internet.”

veiligheid

Op steeds jongere leeftijd krijgen kinderen te maken met internet en social media, hun eerste mobiele telefoon is soms ook al meteen een smartphone. Veel ouders hebben vragen over veilig internetten of willen bijvoorbeeld weten welke games voor hun kinderen geschikt zijn. De bieb helpt ouders aan informatie over deze vraagstukken (zowel online als via een persoonlijk gesprek in de bibliotheek) of verwijst voor vragen door naar speciale organisaties zoals Mijn Kind Online.

“Voor oudere kinderen is de bieb de perfecte plek om huiswerk te maken.”

Het media aanbod voor kinderen is enorm en het verandert continue. Mediasmarties.nl beoordeelt media voor kinderen zodat je gemakkelijk geschikte media kan vinden die bij de leeftijd van je kind passen.

Interactief voorlezen

Veel van de digitale boeken-apps (zie de top 5 twee pagina's terug) maken het lezen extra leuk: Het kind moet tijdens een verhaal het scherm aanraken en dan gebeurt er van alles (bijv. een liedje, filmpje of een game).

Ook met een gewoon boek kun je voorlezen net zo spannend en leuk maken als met een app. Dit heet interactief voorlezen. En wat dit extra leuk maakt: het bevordert de taalontwikkeling.

Wat is interactief voorlezen?

Interactief voorlezen wil zeggen dat het voorlezen van het (prenten)boek wordt onderbroken door open vragen en gesprekjes. Hoe ga je te werk?

- *Lees het boek eerst zelf een keer door, zodat je weet wat je kunt verwachten.*
- *Maak je kind vooraf nieuwsgierig naar het boek: Wat zie je op de voorkant? Waar zou het over gaan?*
- *Speel met je stem en gebruik gebaren die de tekst ondersteunen (maar overdrijf niet).*
- *Laat je kind tussendoor reageren op het verhaal en stel vragen. Praat samen over het verhaal en de plaatjes.*
- *Laat je kind op spannende momenten voorspellen hoe het verhaal verder zou kunnen gaan.*
- *Moeilijke en nieuwe woorden kun je uitleggen tijdens het voorlezen. Praat samen na over het verhaal en blader nog eens terug.*
- *Lees het boek op een ander moment nog eens voor. Uw kind leert steeds weer wat nieuws.*

Zorg wel dat de interactie niet de boventoon gaat voeren, zodat het verhaal helemaal naar de achtergrond verdwijnt.

Makkelijker lezen

met de
bieb!

Niet alle kinderen vinden lezen leuk. Eén op de tien kinderen heeft moeite met lezen. De bieb heeft voor al deze kinderen een leesoplossing op maat. Zodat ze niet alleen beter gaan lezen, maar lezen ook leuk(er) gaan vinden.

Het grootste gedeelte van de kinderen dat moeite heeft met lezen, heeft dyslexie. Maar er zijn ook kinderen met concentratieproblemen, zoals ADHD, of kinderen met een taalachterstand die moeite kunnen hebben met lezen. De medewerkers van de bibliotheek zijn speciaal getraind om kinderen en hun ouders persoonlijk advies te geven. Voor kinderen die moeilijk lezen, biedt de bibliotheek speciale voorzieningen.

Makkelijk Lezen Plein

Een mooi startpunt is het Makkelijk Lezen Plein (MLP) dat in vrijwel elke bieb aanwezig is. Hier zijn de leukste, spannendste en makkelijkst te lezen boeken samengebracht. Bijvoorbeeld boeken met veel plaatjes of een extra grote letter. Op het MLP zijn ook digitale hulpmiddelen te vinden zoals computers waarvan de toetsenborden extra grote letters hebben en zijn er daisyspelers en daisyroms aanwezig. Dit zijn gesproken boeken met uitgebreide mogelijkheden (zoals bijvoorbeeld het aanpassen van de spreeknelheid).

Daarmee kunnen kinderen de gesproken tekst horen en tegelijkertijd meelesen in het boek.

Op www.makkelijklezenplein.nl kun je alle informatie vinden en alvast de leukste boeken uitzoeken met de zoekfunctie. Ook biedt de website een lijst met de 50 meest uitgeleende boeken op de MLP's.

Dit is de top 3:

1. **Oscar Tortuga**
*Wie wint Geronimo?
(Om op te eten...)*
2. **Geronimo Stilton**
De mysterieuze mummie
3. **Geronimo Stilton**
Kaas op wielen

Handige tips van de bibliotheek

Apps

Er zijn verschillende daisy-apps verkrijgbaar voor smartphone of tablet PC. Daarmee kun je makkelijk daisyboeken afspeelen.

Fouten maken

Samen lezen is erg goed voor de ontwikkeling van een kind. Bij het voorlezen kan je je kind stimuleren om goed mee te lezen door af en toe bewust een foutje maken. Je kind moet de fout herkennen: actief meelesen wordt zo een stuk leuker!

Spannend en grappig

Kinderen van 7 tot 9 jaar vinden vooral spannende en grappige boeken leuk. Stripboeken en boeken die over vriendenclubjes gaan, doen het ook heel goed.

Twee niveaus in één

Ken je ze al? De 'samenleesboeken' van uitgeverij Delubas? Eén boek met twee AVI- niveaus. Het laagste niveau is geschreven voor een beginnende of zwakke lezer. Het hogere niveau is bedoeld voor een meer ervaren lezer, zoals ouders, opa, oma, leerkracht, broer of zus.

Meer weten? Inspiratie nodig? Boekentips?

*Ga dan naar je lokale bibliotheek!
of surf naar:*

www.leesplein.nl

www.ouders.nl/o_kboek.htm

www.mevrouwkinderboek.nl

www.kinderboekentips.nl

www.kinderboekenkast.nl

www.leesfeest.nl

kinderboeken.startpagina.nl

www.kjoek.nl

Dit boekje is een publicatie van het Gelders Bibliotheek Netwerk en uitgegeven door Biblioservice Gelderland.

Gelders
Bibliotheeknetwerk

Postbus 9052
6800 GR Arnhem
info@biblioservice.nl

Conceptontwikkeling:
TrendsActive

Deze campagne is mogelijk gemaakt met
subsidie van de provincie Gelderland.

 provincie
Gelderland

Wist je dat:
kinderen die regelmatig de Bibliotheek
bezoeken het vaak beter doen op school?

